

© Consiliul Europei/Curtea Europeană a Drepturilor Omului, 2012. Această traducere a fost efectuată cu sprijinul Fondului fiduciar pentru drepturile omului al Consiliului Europei (www.coe.int/humanrightstrustfund). Nu obligă Curtea. Pentru mai multe informații, a se vedea referințele cu privire la drepturile de autor de la sfârșitul prezentului document.

© Council of Europe/European Court of Human Rights, 2012. This translation was commissioned with the support of the Human Rights Trust Fund of the Council of Europe (www.coe.int/humanrightstrustfund). It does not bind the Court. For further information see the full copyright indication at the end of this document.

© Conseil de l'Europe/Cour Européenne des Droits de l'Homme, 2012. La présente traduction a été effectuée avec le soutien du Fonds fiduciaire pour les droits de l'homme du Conseil de l'Europe (www.coe.int/humanrightstrustfund). Elle ne lie pas la Cour. Pour plus de renseignements veuillez lire l'indication de copyright/droits d'auteur à la fin du présent document.

Notă de informare asupra jurisprudenței Nr. 102

Noiembrie 2007

***Hamer c. Belgiei* - 21861/03**

Hotărârea din 27/11/2007 [Secția II]

Articolul 6

Procedură penală

Articolul 6-1

Acuzația în materie penală

Proces care a dus la demolarea unei case construite fără permis: articolul 6 aplicabil

Articolul 1 din Protocolul nr. 1

Articolul 1 alin. 1 din Protocolul nr. 1

Bunurile

Articolul 1 alin. 2 din Protocolul nr. 1

Reglementarea utilizării bunurilor

În fapt: În 1967, părinții reclamantei au construit fără autorizație o casă de vacanță pe un teren. După moartea mamei reclamantei, actul de partaj cu tatăl său menționa în mod explicit existența clădirii și a fost înregistrat de către autoritățile care au perceput o taxă de înregistrare. La moartea tatălui reclamantei, actul notarial de succesiune menționa în mod expres imobilul în cauză ca o casă de vacanță iar reclamanta a plătit taxa de succesiune. A plătit și o taxă locală anuală și un impozit pentru locuință secundară. Societatea de alimentare cu apă a efectuat la domiciliu lucrări de conectare la rețea, fără ca autoritățile să reacționeze. În 1994, poliția a întocmit două procese-verbale, unul pentru tăierea de arbori în violarea regulamentului asupra pădurilor și al doilea pentru construcție fără autorizație într-o regiune forestieră pentru care nici o autorizație nu ar fi putut fi emisă. În 1999, reclamanta a fost citată de către procuror pentru faptul că, pe de o parte, a menținut o reședință de week-end construită fără autorizație și pe de altă parte, pentru că a tăiat cincizeci de pini, încălcând Decretului privind pădurile. Instanța penală a achitat reclamanta. În recursul introdus de Procuror, Curtea de Apel a menținut hotărârea prin achitarea reclamantei pentru tăierea de arbori. Cu toate acestea, a condamnat-o

pentru menținerea unei clădiri construite fără autorizație în temeiul unui decret privind organizarea amenajării teritoriului. Constatând faptul că durata procedurii penale depășise un termen rezonabil, Curtea de Apel a emis o simplă declarație de culpabilitate împotriva reclamantei. Instanța de apel a ordonat repunerea lucrurilor în starea lor inițială, și prin urmare, demolarea casei. Reclamanta a sesizat Curtea Supremă de Justiție, fără succes. Pentru Curtea de Casație, repunerea în starea inițială nu era o pedeapsă, ci o măsură de ordin civil. Casa a fost demolată prin executare forțată.

În drept: Articolul 6 § 1 (termen rezonabil) - Faptul că o simplă declarație de culpabilitate a fost pronunțată împotriva reclamantei de către Curtea de Apel cu privire la depășirea unui termen rezonabil, nu îi ia calitatea de "victimă", în situația în care instanța a dispus în același timp, repunerea lucrurilor în starea inițială.

Articolul 6 se aplică în sub aspectul său penal său, măsura demolării putând fi considerată ca o "pedeapsă" în sensul Convenției.

Dacă durata procedurii pe fond nu este, în sine, nerezonabilă (aceasta a fost puțin peste 3 ani și jumătate pentru trei niveluri de instanțe), numai de la data procesului-verbal de constatare a caracterului ilegal al construcției reclamanta s-a găsit ca "acuzată" în sensul legii și tot de atunci a început să curgă intervalul de timp rezonabil. Procedura a luat, astfel, între 8 și 9 ani pentru trei niveluri de instanțe, inclusiv peste 5 ani la data investigației, care însă nu era de o complexitate deosebită.

Concluzie: violare (unanimitate).

Articolul 1 din Protocolul nr. 1 - Construcția criticată a existat timp de douăzeci și șapte ani înainte ca infrațiunea să fie constatată de către autoritățile naționale. Cu toate acestea, constatarea încălcărilor legislației urbanistice este, fără îndoială, de responsabilitatea autorităților, la fel ca și alocarea de resurse necesare pentru a face acest lucru. Curtea consideră că autoritățile chiar aveau cunoștință de existența construcției în litigiu, dat fiind că taxele legate de această construcție au fost achitate. Pe scurt, autoritățile au tolerat situația timp de douăzeci și șapte de ani care a și durat încă zece ani după constatarea infrațiunii. După expirarea unei atât de lungi perioade, interesul patrimonial al reclamantei de a se bucura de casa de vacanță era suficient de mare pentru a constitui un interes recunoscut și substanțial, deci un "bun" și avea deci o "speranță legitimă" pentru a continua să se bucure de această proprietate. Ingerința adusă dreptului reclamantei, constând în demolarea casei sale, la inițiativa autorităților naționale, era prevăzută de lege și era destinată să reglementeze utilizarea bunurilor, în conformitate cu interesul general, întrucât era vorba de readucerea la starea inițială a bunurilor, în conformitate cu un plan de amenajare teritorială a unei zone forestiere, neconstructibile.

În ceea ce privește proporționalitatea ingerinței, Curtea a subliniat că mediul constituia o valoare. Ea a menționat că imperativele economice și chiar unele drepturi fundamentale, precum dreptul la proprietate nu ar trebui să aibă întâietate în fața unor considerații de protecție a mediului, în special atunci când statul a legiferat în materie. Guvernul își asumă apoi o responsabilitate pe care ar trebui să o concretizeze prin intervenția în timp util, pentru a nu priva de orice efect util dispozițiile de protecție a mediului pe care a decis să le pună în aplicare. Astfel de constrângeri asupra dreptului de proprietate pot fi permise, cu condiția să se găsească întotdeauna un echilibru corect între interesele

individuale și colective.

Măsura în cauză urmărea scopul legitim de protecție a unei zone forestiere neconstruibile. Proprietarii casei de vacanță au avut o posesie liniștită și regulată timp de treizeci și șapte ani. Documentele oficiale și impozitele plătite indică faptul că autoritățile știau sau ar fi trebuit să știe de lunga existență a acestei case, și o dată infracțiunea constatată, au lăsat să treacă încă cinci ani înainte de a exercita acțiunea publică, contribuind la perpetuarea unei situații care putea fi în detrimentul protecției zonei forestiere pe care legislația dorea să o protejeze.

Pe de altă parte, legea nu prevede regularizarea unei construcții în această zonă forestieră. Infracțiunea era imprescriptibilă în temeiul legislației belgiene iar procurorul putea decide în orice moment să aplice legea. Nici o altă măsură în afară de repunerea în starea inițială nu părea adecvată, din cauza atingerii incontestabile aduse integrității zonei forestiere neconstruibile. Mai mult decât atât, spre deosebire de actele făcând dovada unui acord implicit din partea autorităților, era vorba aici de o casă construită fără autorizația autorităților. Din aceste motive, ingerința nu a fost proporționată.

Concluzie: neviolare (unanimitate).

Articolul 41 - 5 000 EUR pentru prejudiciul moral.

© Consiliul Europei/Curtea Europeană a Drepturilor Omului
Redactat de Grefă, acest rezumat nu obligă Curtea.

Click aici pentru a accesa [Notele de informare privind jurisprudența](#)

© **Consiliul Europei/Curtea Europeană a Drepturilor Omului, 2012**

Limbile oficiale ale Curții Europene a Drepturilor Omului sunt engleza și franceza. Această traducere a fost realizată cu sprijinul Fondului fiduciar pentru drepturile omului al Consiliului Europei (www.coe.int/humanrightstrustfund). Nu obligă Curtea, care, de altfel, nu își asumă răspunderea pentru calitatea acesteia. Traducerea poate fi descărcată din baza de date HUDOC a Curții Europene a Drepturilor Omului (<http://hudoc.echr.coe.int>) sau din oricare altă bază de date în care Curtea a făcut această traducere disponibilă. Poate fi reproducă în scop necomercial, cu condiția ca titlul cauzei să fie citat în întregime, împreună cu referirea la dreptul de autor menționat anterior la Fondul fiduciar pentru drepturile omului. Dacă intenționați să utilizați vreun fragment din această traducere în scop comercial, vă rugăm să contactați publishing@echr.coe.int.

© **Council of Europe/ European Court of Human Rights, 2012**

The official languages of the European Court of Human Rights are English and French. This translation was commissioned with the support of the Human Rights Trust Fund of the Council of Europe (www.coe.int/humanrightstrustfund). It does not bind the Court, nor does the Court take any responsibility for the quality thereof. It may be downloaded from the HUDOC case-law database of the European Court of Human Rights (<http://hudoc.echr.coe.int>) or from any other database with which the Court has shared it. It may be reproduced for non-commercial purposes on condition that the full title of the case is cited, together with the above copyright indication and reference to the Human Rights Trust Fund. If it is intended to use any part of this translation for commercial purposes, please contact publishing@echr.coe.int.

© **Conseil de l'Europe/ Cour Européenne des Droits de l'Homme, 2012**

Les langues officielles de la Cour Européenne des Droits de l'Homme sont le français et l'anglais. La présente traduction a été effectuée avec le soutien du Fonds fiduciaire pour les droits de l'homme du Conseil de l'Europe (www.coe.int/humanrightstrustfund). Elle ne lie pas la Cour, et celle-ci décline toute responsabilité quant à sa qualité. Elle peut être téléchargée à partir de HUDOC, la base de jurisprudence de la Cour européenne des droits de l'homme (<http://hudoc.echr.coe.int>) ou de toute autre base de données à laquelle HUDOC l'a communiquée. Elle peut être reproduite à des fins non commerciales, sous réserve que le titre de l'affaire soit cité en entier et s'accompagne de l'indication de copyright ci-dessus ainsi que la référence au Fonds fiduciaire pour les droits de l'homme. Toute personne souhaitant se servir de tout ou partie de la présente traduction à des fins commerciales est invitée à le signaler à l'adresse suivante: publishing@echr.coe.int.